

Sterk Techniekonderwijs Zeeland

Update [STOZ](#)

December 2023

Net als veel andere regio's in het land kampt Zeeland met een personeelstekort in de technische sector. Om voor de toekomst dit tekort te verkleinen of zelfs op te lossen, zijn voor deze projectsubsidie vier Zeeland-brede ambities uitgezet

1. Verbreding en intensivering van de instroom vanuit het basisonderwijs in het technisch georiënteerd voortgezet onderwijs
 2. Versterken van de uitstroom richting techniek voor leerlingen van speciaal onderwijs en praktijkonderwijs.
 3. Onderzoek naar een nieuw vmbo-profiel dat naadloos aansluit op het DNA van Zeeland: maritieme techniek en logistiek
 4. Aanpakken van het tekort aan techniekdocenten en – instructeurs aangepakt
-

Zeeland is verdeeld in 3 Regio's met eigen doelstellingen

Walcheren

Oosterschelde

Zeeuws
Vlaanderen

Oosterschelde

A thick yellow horizontal bar spans the width of the slide, with a vertical yellow bar extending downwards from its right end.

- A. Versterken van de beroepspraktijk in de technische profielen
(binnen en buiten de school)
- B. Versterken LOB
- C. Samenwerken in de keten

Oosterschelde

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
A Versterken van de beroepspraktijk in de technische profielen (binnen en buiten de school) 1 Basis op orde 2 Optimaliseren en uitbreiden keuzevakken/hybride opleiden 3 Ontwikkelen innovatieve technieken en didactieken (inrichting innovatiefonds)	1 Beide de onderliggende scholen is de basis op orde. Kennis en vaardigheden van de docenten en instructeurs blijft een aandachtspunt. Daarnaast is blijvende aandacht nodig om machinepark up to date te houden 2 Na de enquête is er een duidelijk beeld van de vraag van de bedrijven. Daar is door de school op geanticipeerd door het aanbieden van nieuwe keuzevakken. Er zijn nog een aantal wensen. 3 Hierin is voldoende geïnvesteerd en lopen er nog aanvragen voor innovatieve project vanuit het innovatiefonds	1 Kennis en vaardigheden van de docenten en instructeurs blijft een aandachtspunt. Investeren in nieuwe technologie/ machinepark blijft ook aandacht nodig hebben. 2 Er wordt blijvend onderzocht op welke wijze er nieuwe keuze vakken aangeboden kunnen worden. De vragen die dan spelen zijn: Welke zijn nog relevant voor het regionale bedrijfsleven? Waar halen wij de kennis op? Welke materialen/ leermiddelen zijn nodig? 3 Verder scholen in het gebruik van de moderne technieken en leermiddelen zoals VR-brillen, lasersnijders etc. Het delen van deze kennis in de regio. Scholen enthousiasmeren om innovatieve projecten aan te vragen.

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
B versterken LOB		
1 Lob versterken in de onder- en bovenbouw theoretische (nieuwe) leerweg	1 Op diverse scholen wordt er gewerkt aan en met de verdere invoering en invulling van de pgp's. De eerste examens zijn succesvol verlopen.	1 Door ontwikkelen van de diverse pgp's en de kennis delen met de scholen in de regio. Ook de docenten van de TI hierover informeren en uitdagen om hier mee aan de slag te gaan.
	2 Door de ontwikkeling van techniek/technologie lokalen op de diverse scholen voor de onderbouw krijgen de leerlingen. Steeds meer inzicht in de mogelijkheden. Er is gewerkt aan de crossovers binnen; logistiek, Zorg, Groen en D&P.	2 Verder met het ontwikkelen van de techniek/technologie lokalen en het delen van de kennis in de regio. Waar het kan bedrijven uitnodigen voor gastlessen etc. Daarnaast op zoek naar mogelijkheden om het aanbod van crossovers te verbreden.
2 LOB versterken in de onderbouw B/K/G en in de niet technische profielen (crossovers)	In de doorlopende leerlijn vmbo-mbo zijn de contacten aangehaald en wordt er werkt aan een project om in gezamenlijkheid met bedrijven een tiny house te ontwikkelen en te bouwen. Vanuit de Zeeuws brede ambitie worden er pilots gedraaid met po. Daarnaast hebben de onderliggende scholen ook contacten om te onderzoeken op welke wijze W&T vormgegeven kan worden.	Het project opstarten en in gezamenlijkheid met bedrijven, vmbo's en mbo een tiny house ontwerpen en realiseren. Ook dit afstemmen in de Zeeuws brede regio.

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
C Samenwerking in de keten, po – vo – mbo. 1 samenwerking vmbo – mbo en oppakken van gezamenlijke activiteiten in de doorlopende leerlijn. Po is opgepakt binnen de Zeeuwse brede ambitie po - vo	In de doorlopende leerlijn vmbo-mbo zijn de contacten aangehaald en wordt er werkt aan een project om in gezamenlijkheid met bedrijven een tiny house te ontwikkelen en te bouwen. Vanuit de Zeeuws brede ambitie worden er pilots gedraaid met po. Daarnaast hebben de onderliggende scholen ook contacten om te onderzoeken op welke wijze W&T vormgegeven kan worden.	Het project opstarten en in gezamenlijkheid met bedrijven, vmbo's en mbo een tiny house ontwerpen en realiseren. Ook dit afstemmen in de Zeeuws brede regio

Walcheren

- A. Herontwerp onderwijs Het Technum
- B. Opleidingsstrctuur: Ontwikkelen leerlijn Techniek onder- en bovenbouw tbv de Nieuwe Leerweg
- C. Doorontwikkeling Technum 2.0
- D. Opscholen eigen personeel tot PIE bevoegd (PIE=produceren, installeren en energie)
- E. Beheer construct het Technum

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
2.2 A: Herontwerp onderwijs Het Technum	1 In 2020 werd het onderwijsconcept Technum 2.0 vastgesteld door de TCG van de regio STO-Walcheren. 2 Op basis van het vastgestelde onderwijsconcept is een actieplan "samenwerken in Technum 2.0", vastgesteld door de TCG van de regio STO-Walcheren. 3 Het keuzevak duurzame energie is samen met het vmbo, mbo en bedrijfsleven ontwikkeld en er is een pilot afgerond. 4 Het keuzevak duurzame comfortwoning wordt samen met het vmbo, mbo en bedrijfsleven ontwikkeld en uitgevoerd. 5 Het keuzevak plaat en constructie wordt samen met het vmbo, mbo en bedrijfsleven ontwikkeld. 6 Samenwerking tussen vmbo – mbo vindt plaats; mbo – studenten instrueren vmbo-leerlingen in de praktijk. 7 Gezamenlijk activiteit examenprogramma PIE van beide vmbo's op Walcheren is afgerond 8 In 2023 en 2024 zijn beide vmbo's op Walcheren gestart met ontwikkelingen omtrent AR, VR en drones.	3 in 2024 wordt in samenwerking tussen beide vmbo's, mbo en het bedrijfsleven inzake het keuzevak duurzame energie doorontwikkeld en geborgd. 4 In 2024 wordt in samenwerking tussen beide vmbo's, mbo en het bedrijfsleven gewerkt aan de ontwikkeling en uitvoering van het keuzevak duurzame comfortwoning (Tiny House) 5 In 2024 wordt samen met beide vmbo's, mbo en het bedrijfsleven gewerkt aan het keuzevak plaat en constructie en er volgt daarna een pilot. 6 In 2024 wordt het proces tussen vmbo – mbo inzake instrueren van vmbo leerlingen door mbo studenten, gecontinueerd. 8 In 2024 worden de ontwikkelingen m.b.t. AR, VR en drones onderzocht en waar mogelijk opgenomen in het vmbo-lesprogramma.

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
2.2 B Opleidingsstructuur: Ontwikkelen leerlijn Techniek onderbouw en bovenbouw t.b.v. de Nieuwe Leerweg	1 Samenwerking tussen beide vmbo-scholen op Walcheren: visie op praktijk in de GL en TL (mavo) is uitgewerkt 2 Samenwerking over de subregio's m.b.t pilot Technisch Innovatief Vakmanschap (TIV) tussen Nehalennia en Pontes Bergweg 3 Samenwerking tussen vmbo D&P (Scheldemond College) en mbo (Scalda) Media Vormgeving en ICT 4 Oriëntatie bij Scheldemond College op het keuzevak Logistiek, (één van de Zeeuwse ambities). 5 Investeren in Technieklokale in de onderbouw van beide vmbo-scholen op Walcheren. 6 Ontwikkelen van LOB-opdrachten voor onderbouw van beide vmbo-scholen op Walcheren.	1 Inrichten en uitvoeren van pilots keuzevakken voor GL en TL/Mavo op Walcheren 2 Samenwerking over de subregio's (Scholengemeenschap Nehalennia en Pontes Goes) heen m.b.t. de pilot Technisch Innovatief Vakmanschap (TIV), wordt voortgezet. 3 Samenwerking tussen vmbo D&P (Scheldemond College), mbo (Scalda) Media Vormgeving en ICT bedrijfsleven voortzetten. 4 Oriëntatie voortzetten bij Scheldemond College m.b.t. het keuzevak Logistiek (één van de Zeeuwse ambities). 5 Doorontwikkelen / vormgeving van Technieklokale in de onderbouw van beide vmbo-scholen op Walcheren. 6 Doorontwikkelen van LOB-opdrachten techniek in de onderbouw van beide vmbo-scholen op Walcheren.

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
2.2 C Doorontwikkeling Technum 2.0	1 In 2020 is de intentieverklaring tot samenwerking tussen het vmbo, mbo en het bedrijfsleven in de subregio Walcheren Technum getekend. 2 In 2020 werd gestart met de verbouwing van fase 1 van Technum 2.0 3 In september 2021 vond de inhuizing techniek PIE van beide vmbo-scholen in Technum 2.0 plaats 4 In 2021 werd de Samenwerkings- overeenkomst in de subregio Walcheren tussen vmbo, mbo en het bedrijfsleven in Technum 2.0 getekend. 5 In 2022 werd fase 2 van de verbouwing van Technum 2.0, waarin beide vmbo's en het mbo samenwerken afgerond. 6 In februari 2023 vond de opening van Technum 2.0, waarin beide vmbo's en het mbo samenwerken, plaats. (deze activiteit is afgerond) 7 Promotie techniek op Walcheren: In 2023 zijn we gestart met diverse promotiecampagnes zoals: drone film: vmbo-leerlingen werken in Technum, een schooldag van een vmbo-leerling in Technum is een onderdeel van de film; Nieuwsbrieven etc.	7 In 2024 willen de vmbo-scholen op Walcheren promotie van Techniek op Walcheren verder uitbouwen met activiteiten als: § Evalueren/ aanscherpen van huidige promotieactiviteiten; § Uitvoeren van techniek oriënterende en promotie activiteiten; § Techniek mogelijkheden op de basisscholen op Walcheren onderzoeken; § Techno activiteiten in Technum onderzoeken.

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
2.2 D Opscholen eigen personeel tot PIE bevoegd	1 In 2021 vond de training instructie werken met machines in Technum door mbo docenten aan vmbo docenten en instructeurs plaats. 2 In schooljaar 2022-2023 hebben 2 vmbo-medewerkers hun instructeurs bevoegdheid behaald. <u>(afgerond)</u> 3 In 2023 heeft 1 vmbo-medewerker zijn PIE-bevoegdheid behaald. 4 In schooljaar 2023-2024 starten 2 vmbo-medewerkers aan de BWI en PIE instructeurs bevoegdheid.	. . 4 Scholing instructeurs bevoegdheid van vmbo-medewerkers afronden

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
2.2 E Beheer construct Het Technum	1 Een businesscase uitwerken over participatie van beide vmbo-scholen op Walcheren in Technum, werd door de TCG vastgesteld. 2 Een actieplan n.a.v. de businesscase is uitgewerkt en belegd bij beide vmbo's-; en mbo- organisaties. 3 Het onderwijs-concept 'Samenwerken in Technum' tussen beide vmbo's, mbo en het bedrijfsleven in relatie tot STOZ is vastgesteld. 4 Een verkenning van personele vraagstukken bij beide vmbo's en mbo-personeel in Technum is onderzocht. 5. Er zijn enkele modellen uitgewerkt op basis van een onderzoek op personele vraagstukken bij beide vmbo's en mbo in Technum. 6 Het integraal huisvestingsplan (IHP) met de gemeenten op Walcheren is herhaaldelijk geagendeerd. 7 Samenwerking met de drie gemeenten op Walcheren onderhouden. 8 Ontwikkelingen bij Techniek op Walcheren bespreekbaar houden	4 Personele vraagstukken bij beide vmbo's en mbo-personeel in Technum blijven agenderen; 5 De uitgewerkte modellen standaard op de agenda van de TCG Walcheren opnemen. 6 Integraal huisvestingsplan van beide vmbo's op Walcheren met gemeenten op Walcheren agenderen 7 Samenwerking met de drie gemeenten op Walcheren onderhouden. 8. Ontwikkelingen Techniek op Walcheren bespreekbaar houden binnen de organisaties. 9 Voorbereidingen treffen m.b.t. het plan schrijven t.b.v. STO Walcheren 2025 – 2029 10 Mogelijkheden onderzoeken m.b.t. het Delta Kennis Centrum Zeeland als kennisregio op het gebied van water, voedsel en energie.

Zeeuws Vlaanderen

- A. 1. Doorlopende leerlijnen en - strategieën
2. Technieklokaal van de toekomst
- B. Orientatie en promotie (incl meisjes in de Techniek)
- C. Versterking huidige techniekprogramma in de beroepsgerichte leerwegen (VKR)

Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
A1. Doorlopende leerlijnen en- strategieën <i>Dit onderdeel is per 2023 een samenvoeging van de eerder beschreven onderdelen A1.1 'Doorlopende leerlijn algemene techniek jaar 1-4' en A1.3 'Doorlopende leerlijn po/vo/mbo'. Op die manier kan meer vanuit een totaalaanpak (regio/onderwijskundig/vakinhoud) worden gewerkt en wordt de samenhang tussen po, vo en mbo beter meegenomen als starpunt voor afstemming en ontwikkelactiviteiten.</i> 1. Versterking technisch vmbo-onderwijs in de onderbouw en aansluiting met de VKR: · Optimalisatie van technische vakken: Nasktech-lessen brugklas, module techniek profielvak D&P, CAD-college onderbouw vmbo, versterking vakken O&T, O&O en NLT, afstemming doorlopende leerlijn natuurkunde. · Ontwikkeling van technologie-onderwijs aansluitend bij het technologielokaal van de toekomst, gebaseerd op projectmatig werken incl. technische modules/gastdocenten (zie A2.) · Gastlessen en inzet vanuit het bedrijfsleven. · Aansluiting bij de (uitvoering van de) Domeintafels in de regio Zeeuws-Vlaanderen. 2. Start gezamenlijke verkenning m.b.t. doorlopende leerlijnen en gehanteerde leerstrategieën binnen het vmbo in de regio Zeeuws-Vlaanderen in leerjaar 1 t/m 4 en de aansluiting met het po en mbo. 3. Uitvoering kennisdelingssessies docenten rondom doorlopende leerlijnen- en strategieën. Ontwikkeling van een programma voor een seminar in afstemming met practoraat over projectmatig leren werken en ontwerpend leren. 4. Start gezamenlijke verkenning van hoe het aanbod van techniekonderwijs in leerjaar 1/2 aansluit op de VKR (leerjaar 3/4) wat betreft leerstrategie en vaktechniek. Hierbij wordt inhoudelijk aangesloten bij de Domeintafels in de regio Zeeuws-Vlaanderen. 5. Up to date houden van praktijkkennis van docenten en versterken van de relatie met het bedrijfsleven via bedrijfsbezoeken.	A1. Doorlopende leerlijnen en- strategieën 1. Versterking technisch vmbo-onderwijs in de onderbouw en aansluiting met de VKR: We blijven structureel verbeteringen en vernieuwingen doorvoeren. 2. Delen en bespreken van inzichten uit de verkenning doorlopende leerlijnen- en strategieën m.b.t. doorlopende leerlijnen en gehanteerde leerstrategieën binnen het vmbo (regio Zeeuws-Vlaanderen) in leerjaar 1 t/m 4 en de aansluiting met het po/mbo. De conclusies en aanbevelingen leveren essentiële input voor o.a. onderdeel 3, waarin met de opgedane inzichten aan de slag wordt gegaan. 3. Versterken van de onderwijskundige expertise van docenten m.b.t. doorlopende leerlijnen- en strategieën (scholing/professionalisering) via o.a. de organisatie en uitvoering van een seminar over doorlopende leerlijnen- en strategieën, onderzoekend en projectmatig leren in het vmbo. 4. Delen en bespreken van inzichten uit de verkenning hoe het aanbod van techniekonderwijs in leerjaar 1/2 aansluit op de VKR (leerjaar 3/4). 5. Up to date houden van technische praktijkkennis van docenten en het versterken van de relatie met het regionale bedrijfsleven via bedrijfsbezoeken en een inventarisatie en evaluatie van de activiteiten die tot op heden zijn uitgevoerd.

A2. Technologielokaal van de toekomst

Inrichting en oplevering van het technologielokaal bij twee van de drie vo-scholen in Zeeuws-Vlaanderen. Bij deze scholen zijn o.a. de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Oplevering van technologielokalen incl. inrichting, apparatuur, gereedschappen en onderwijsmateriaal.
 - Officiële opening (intern./extern) van de technologielokalen. Rondleidingen aan externe organisaties.
 - Training van een kernteam van docenten/instructeurs en ontwikkelen van train-de-trainer modules.
 - Informatiesessies en workshops voor collega's en promotie van de mogelijkheden van het technologielokaal.
 - Inventarisatie van onderwijsmateriaal naar doelgroep.
 - Uitvoering van onderwijs in het technologielokaal.
- Rondleidingen aan externe organisaties.

Dit onderdeel is per 2023 aangepast naar 'Oriëntatie & promotie, meisjes in de techniek' om meer uit te kunnen gaan van een bredere doelgroepenbenadering waarin meisjes een centrale plaats hebben. Maar waarbij we niet willen voorbijgaan aan andere doelgroepen die belangrijk zijn voor de technische sector in de regio Zeeuws-Vlaanderen.

1. Deelname aan regionale techniekoriëntatie- en promotieactiviteiten met speciale aandacht voor meisjes in de techniek. · Techniek Experience, beroepenspeeddates, Girls' Day, verspreiden Girl's Future, bedrijfsbezoeken, gastlessen, verkennen mogelijkheden Havendagen, voorlichting in PPO-lessen en via lob-activiteiten.
 - de Verbindingsofficier heeft een vaste rol als coördinator gekregen binnen techniekoriëntatie- en promotieactiviteiten vanuit de aangepaste STO-projectstructuur.
 - Afstemming met het Huis van de Techniek.
 - Meisjes in de techniek is een vast agendapunt bij het bovenschools overleg/decanenoverleg.

2. Oplevering en actualisatie van de genderscan: · Actualisatie van regionale leerlingcijfers (21/22/23).
 - Analyse van het aandeel meisje in de techniek.Opzet monitoringsmethodiek t.b.v. leerlingstromen in de regio Zeeuws-Vlaanderen (vmbo/mbo).

□

A2. Technologielokaal van de toekomst

Voor de 2 vo-scholen met technologielokaal: 1. Ontwikkelen van lesmateriaal, uitvoeren en evalueren van onderwijs in het technologielokaal en inzetten van vast instructeurs voor onderwijsondersteuning en onderhoud.

2. Inventariseren van best practices en werkbezoeken andere regio's (kennisdelen/leren).
3. Investeren in eigentijdse en toekomstgerichte materialen en gereedschappen.
4. Informeren van collega's en promoten van de mogelijkheden van het technologielokaal.
5. Afstemming met het bedrijfsleven m.b.t. opdrachten en verkennen samenwerking met het po en mbo.
6. Ontwikkelen van een plan van aanpak voor implementatie in de onderwijspraktijk.

De derde vo-school koppelt het ontwerp, inrichting en oplevering van het technologielokaal aan de nog te realiseren nieuwbouw. Er wordt gestart met het ontwikkelen van een plan van aanpak

1. Deelname aan regionale techniekoriëntatie- en promotieactiviteiten, waarbij activiteiten met speciale aandacht voor meisjes in de techniek. We continueren deelname aan promotie- en voorlichtingsactiviteiten in de regio. We betrekken (meer) vrouwelijke gastsprekers vanuit het bedrijfsleven, voorlichting door vrouwelijke VKR- en mbo-studenten, een goede vertegenwoordiging van vrouwen tijdens beroepenspeeddates, activiteiten in het technologielokaal, gerichte (online) communicatie en voorlichting binnen lob.

2. In het najaar van 2023 wordt een schooloverkoepelende bijeenkomst gepland ter bespreking van leerlingcijfers incl. meisjes in de techniek en de monitortingsaanpak (data) voor de komende jaren. Op basis van deze bijeenkomst worden aanbevelingen en actiepunten geformuleerd die worden meegenomen door de projectteams.

3. Kennis delen en ontwikkelen van handreikingen/tips voor docenten, mentoren, decanen en opleidingscoördinatoren van bedrijven voor het werven van meisjes in de techniek. Evalueren en aanscherpen van regionale techniekpromotie-, oriëntatie en lob-activiteiten. Een belangrijk uitgangspunt is dat we focussen op doelgroepen, met specifieke aandacht voor meisjes, maar ook leerjaar, leeftijd, type leerweg/niveau etc. Zodat we techniekpromotie- en oriëntatie gericht kunnen inzetten vanuit een doelgroep benadering.

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
C . Versterking huidige techniekprogramma in de beroepsgerichte leerwegen: Borging en uitbouw van de kwaliteit van de huidige vakmanschapsroute en ruimte bieden voor investeringen in innovatieve en toekomstgerichte gereedschappen en apparatuur.	1. Er is personele begeleiding en expertise ingezet in de beroepsgerichte leerwegen via een coördinerende teamleider en instructeurs binnen de VKR. Op die manier is personele begeleiding van leerlingen en structurele afstemming en ondersteuning (inhoud, organisatie, uitvoering) binnen de VKR met en tussen de verschillende scholen gerealiseerd. 2. Er zijn investeringen gedaan in eigentijdse en toekomstgerichte materialen en gereedschappen in de VKR-routes. 3. Er is een verkenning uitgevoerd en in concept opgeleverd m.b.t. de meerwaarde, randvoorwaarden en haalbaarheid van de inzet van Hybride Opleiders (HO) in de VKR.	1. Er blijft ingezet worden op versterking van de personele begeleiding en expertise in de beroepsgerichte leerwegen via de inzet van een coördinerende teamleider en instructeurs binnen de VKR. 2. Er blijft ingezet worden op investeringen in eigentijdse en toekomstgerichte materialen en gereedschappen in de VKR-routes. 3. De verkenning m.b.t. Hybride Opleiders wordt intern geagendeerd en besproken binnen de TCG. Actiepunten naar aanleiding van de verkenning m.b.t. de inzet van Hybride Opleiders worden opgepakt en meegenomen bij de planvorming voor de periode 2025-2029. Er wordt gestart met de uitvoering van een verkenning en het voeren van structureel overleg naar relevante technische/technologische innovaties die mogelijk in de VKR ingezet gaan/kunnen worden: Zodat het voorzieningenniveau op peil is door het inzetten van eigentijdse en toekomstgerichte materialen en gereedschappen.

Zeeuwse Ambities

1. Verbreding en intensivering instroom vanuit PO in technisch georiënteerd VO
2. Versterking uitstroom Techniek voor leerlingen pro/vso
3. Nieuwe VMBO-programma's, die aansluiten bij het DNA van Zeeland zoals Maritieme Techniek en Logistiek
4. Aanpak tekort techniekdocenten en- instructeurs, o.a. door hybride opleidingen

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
1.Verbreiding en intensivering instroom vanuit PO in technisch georiënteerd VO	* Voor alle leerkrachten is een toolkit ontwikkeld: Iedere dag W&T in de klas * Om scholen te ondersteunen bij de ontwikkeling van het W&T-curriculum is door de Pabo van de HZ University of Applied Sciences een 3-daagse training Techniekcoördinator ontwikkeld en georganiseerd. Na deelname kunnen scholen gebruik maken van een coaching gesprek om de techniek coördinator te inspireren W&T onderwijs op school een blijvende plaats te geven. * Om instroom van PO naar technisch VO te bevorderen is er een stimuleringsfonds opgericht. Eerste tranche hebben 4 scholen hier gebruikt van gemaakt. Tweede tranche waren 2 aanmelden, maar deze zijn afgewezen omdat ze niet voldeden aan de voorwaarden.	Laatste financiële afwikkeling Tranche 1 Stimuleringsregeling+ evalueren en resultaten publiceren

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
2. Versterking uitstroom Techniek voor leerlingen pro/vso	3 pilots gestart een op Walcheren, Oosterschelderegio en Zeeuws Vlaanderen. Walcheren; gestart met 3 leerlingen, uiteindelijk is er één gestart met een arbeidscontract van één jaar. Helaas bleek vervoer een probleem met name de kosten en geen openbaar vervoer. Het is gelukt om voor de leerling een alternatieve werkgever te zoeken in de woonplaats.(afgrond) Oosterschelderegio; Gestart met 2 leerlingen. Één is gestart met een jaarcontract. Ter begeleiding van de leerlingen en de praktijkbegeleider is er een jobcoach aan verbonden. De leerling heeft eerste praktijkverklaring behaald. De systematiek van de praktijkverklaringen is geborgd. (afgrond) Zeeuws Vlaanderen; Meerdere bedrijven zijn benaderd, maar nog geen met interesse geselecteerd. Momenteel in overleg met een bedrijf, mocht dit niet lukken zal er gekeken worden om een alternatief bedrijf te selecteren. Doel blijft om ervaring op te doen met deze doelgroep bij bedrijfsleven dmv Borismethode (praktijkervaring verklaringen)	3^e pilot uitvoeren

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
3. Nieuwe Vmbo-Programma's, die aansluiten bij het DNA van Zeeland, zoals Maritieme Techniek en Logistiek	* Het ontwikkelen van keuzevak Maritiem is voor ca. 100% gereed. Het leermateriaal en de verrijkingsthema's zijn ontwikkeld en geplaatst in Intergrid. Op dit moment draait er een pilot met vmbo-leerlingen bij het Goese lyceum. * Het ontwikkelen van keuzevak Logistiek is voor ca. 95% gereed. Het leermateriaal voor het basisdeel is beschikbaar (via externe uitgever) en er is een serious game toegevoegd. De drie Zeeuwse verrijkingsthema's zijn op dit moment pas deels ontwikkeld en nog niet geplaatst in Intergrid. De pilot bij CTT in Terneuzen is (nog) niet gestart.	Afronden keuzevak Maritieme Techniek in Zeeland en de pilot evalueren en keuzevak via Intergrid beschikbaar stellen aan alle vo-scholen in Zeeland (met communicatie en promotie campagne) Afronden keuzevak Logistiek in Zeeland en de pilot evalueren en keuzevak via Intergrid beschikbaar stellen aan alle vo-scholen in Zeeland (met campagne)

Geplande activiteiten en doelen	Bereikte mijlpalen en gerealiseerde doelen	Plannen voor resterende periode en eventuele wijzigingen
4. Aanpak te kort techniekdocenten en -instructeurs, o.a. door hybride opleidingen	Er hebben in totaal 3 Hybride Techniek Opleidingen plaatsgevonden. Eerste 2 opleidingen 28 aanmeldingen waarvan er 23 gecertificeerd. De derde opleiding zijn de Hybride Techniek en Zorg opleider samengevoegd en heet de opleiding vanaf dat moment Hybride opleider (HO). De eerste groep HO is gestart met 11 cursisten waarvan 4 uit de Zorg en 6 uit de Techniek en inmiddels afgerond. In oktober 2023 zal er weer een nieuwe traject HO starten. HO is van project naar regulier aanbod geborgd bij ZAOS	Werving van HTO'ers tbv HO-groep ZAOS. V Communicatie over resultaten (evaluatie)